

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys: Täyttöohje

Päivitetty: 07.07.2025

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Sisällysluettelo

Johdanto

- [Miten selvitys edistää materiaalien kiertotaloutta?](#)
- [Selvitys tehdään Rapuun kahdessa vaiheessa](#)
- [Mitä tietoja arviovaiheessa tulee antaa?](#)
- [Mitä purkumateriaalin vähäisyys tarkoittaa?](#)
- [Mitä on hyvä tietää ennen arviolomakkeen täyttämistä?](#)
- [Miksi purkumateriaalien tunnistaminen on tärkeää?](#)
- [Miten valtuutan toisen henkilön tai yrityksen tekemään selvityksen puolestani?](#)

Selvityksen tekijän ohjeistus

- [Kirjautuminen järjestelmään](#)
- [Luo uusi selvitys](#)
- [Selvityksen tiedot](#)
- [Arviolomake](#)
- [Toteumalomake](#)

Rakennusvalvontaviranomaisen ohjeistus

- [Rakennusvalvontaviranomaisen rooli selvityksen käsittelyssä](#)
- [Kirjautuminen järjestelmään](#)
- [Arviolomakkeen käsittely](#)
- [Toteumalomakkeen käsittely](#)

Lue lisää

- [Etusijajärjestys](#)
- [Uudelleenkäytettävät rakennustuotteet](#)
- [Purkumateriaalien arviointi](#)
- [Purkumateriaalien luokitteluohjeita](#)
- [Syntyvät rakennus- ja purkujätteet](#)
- [Vaarallisia aineita sisältävien materiaalien arviointi](#)
- [Esimerkkejä vaarallisista aineista purkumateriaaleissa](#)
- [Syntyvät vaaralliset jätteet](#)
- [Pois kuljetettavien maa- ja kiviainesten arviointi](#)
- [Pilaantumattomien maa- ja kiviainesten luokittelu](#)
- [Pilaantuneet maa- ja kiviainekset](#)
- [Selvitys osana kunnan viranomaisohjausta](#)
- [Siirtoasiakirjat ja SIIRTO-rekisteri](#)
- [Työkaluja](#)
- [Valtuutuksen antaminen tai pyytäminen](#)
- [Lisäselvityspyyntö arviolomakkeesta](#)
- [Lisäselvityspyyntö toteumalomakkeesta](#)
- [Linkkejä](#)

Johdanto

Tämä ohje opastaa purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen tekemiseen Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämässä Rapu-tietojärjestelmässä. Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä säädetään rakentamislain (751/2023) 16 §:ssä sekä ympäristöministeriön asetuksella purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä (1089/2024). Selvitys parantaa rakennus- ja purkumateriaalin hyödyntämistä sekä jätteen käsittelyn valvontaa.

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys tehdään kahdessa vaiheessa. Haettaessa rakentamis- tai purkamislupaa tai tehtäessä purkamisilmoitusta tehdään arvio hankkeessa vapautuvista materiaaleista. Hankkeen valmistuttua selvitys päivitetään luvan loppukatselmuksen yhteydessä jätekuljetuksista laadittujen siirtoasiakirjojen pohjalta.

Tätä ohjetta voi käyttää perehtymiseen ennen Rapu-tietojärjestelmään kirjautumista ja tukena järjestelmän eri käyttövaiheissa. Ohje on tarkoitettu rakentamis- tai purkamisluvan hakijoille, valtuutetuille asiantuntijoille, konsulteille ja yrityksille sekä rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisille.

Ohjeen lopussa on ”Lue lisää” -osio, joka tarjoaa täydentävää tietoa selvityksen tekemiseen ja materiaalien kiertotalouteen.

Purkumateriaali- ja
rakennusjätteselvitys:
Kirjautu
Rapu-tietojärjestelmään
tästä

Miten selvitys edistää materiaalien kiertotaloutta?

Rakentamisen kiertotalouden ohjauksessa keskeinen tavoite on laadukkaiden materiaalkiertojen edistäminen. Rakentamisessa käytettävät materiaalmäärät ovat hyvin suuria ja samalla rakentamisessa ja purkamisessa vapautuu materiaaleja ja syntyy jätteitä, joiden hyödyntämiseen sisältyy paljon potentiaalia.

Rakentamislain keskeisiin tavoitteisiin kuuluu kiertotalouden edistäminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen. Tietojen digitalisointi tukee kerättävien tietojen tehokasta hyödyntämistä esimerkiksi tutkimuksen, tilastoinnin, raportoinnin ja valvonnan tarpeisiin. Samalla on mahdollista kehittää materiaalien uudelleenkäytön ja kierrätyksen markkinoita.

Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksellä vahvistetaan rakennus- ja purkumateriaalien suunnitelmallista hyödyntämistä. Velvoite on nyt nostettu lain tasolle, ja samalla on annettu painoarvoa purkumateriaalien arvioinnille hyvissä ajoin ennen varsinaisen hankkeen käynnistymistä.

Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys ohjaa hankkeeseen ryhtyvää ja hankkeen toteuttajaa ehkäisemään rakennus- ja purkumateriaalin syntymistä sekä edistämään rakennusosien uudelleenkäyttöä. Lisäksi selvitys tukee jätelain mukaisen rakennus- ja purkujätteiden erilliskeräysvelvoitteen toteutumista ja edistää purkumateriaalien laadukasta hyödyntämistä. Eri materiaalien asianmukainen käsittely voi tuoda myös taloudellisia säästöjä, kun purkumateriaalien käsittelyyn kiinnitetään huomiota hankkeen varhaisessa vaiheessa.

Selvitys tehdään Rapuun kahdessa vaiheessa

Arviovaihe

Rakentamis- tai purkamislupaa haettaessa tai purkamisilmoitusta tehtäessä tulee antaa arvio syntyvistä purkumateriaaleista sekä pois kuljetettavista maa- ja kiviaineksista. Tietojärjestelmään voi vapaaehtoisesti ilmoittaa myös tarkempia materiaalitietoja.

Huom! Myös uudisrakentamishankkeissa tulee selvitys laatia Rapu-järjestelmään rakentamislupaa haettaessa. Selvityksen tulee olla käsitelty lupaa haettaessa, jotta toteumavaiheen tietojen täydentäminen on mahdollista hankkeen valmistuttua.

Toteumavaihe (tietojen päivittäminen)

Hankkeen valmistuttua selvitykseen lisätään tieto rakennuspaikalta pois kuljetettujen jätteiden määristä. Annettavat tiedot perustuvat ensisijaisesti jätteistä tehtyjen siirtoasiakirjojen sisältämiin tietoihin, jotka siirtyvät kootusti SIIRTO-rekisteristä. Automaattisesti tuotuja tietoja on mahdollista täydentää tai korjata.

Selvityksen molemmat vaiheet toteutetaan antamalla tiedot Rapu-tietojärjestelmässä. Hankkeen tyypistä riippuu, mitä tietoja siitä tulee antaa selvityksen eri vaiheissa. Tietojärjestelmä ohjaa selvityksen laatijaa tekemään tarvittavat selvitykset. Tarvittaessa rakennusvalvontaviranomainen voi pyytää lisätietoja.

Varsinainen lupahakemus tehdään yleensä kunnan käyttämässä lupapalvelussa. Lupapalvelut ja selvitystietojärjestelmä Rapu linkittyvät toisiinsa selvityksen kaksivaiheisuuden kautta.

Mitä tietoja arviovaiheessa tulee antaa?

Selvityksessä annettavat tiedot riippuvat hankkeen luonteesta eli siitä onko kyseessä purku-, korjaus- vai uudisrakentamishanke tai mahdollisesti näiden yhdistelmä.

Purkuhankkeissa ja luvanvaraisissa korjaushankkeissa on annettava arvio vapautuvista purkumateriaaleista, jos niiden määrä ei ole vähäinen. Lisäksi tulee arvioida asbestia sisältävien materiaalien määrät vaarallisten aineiden osioon. Sellaisissa uudisrakentamishankkeissa, jotka eivät sisällä purkamista, riittää arvio tontilla kaivutöissä syntyvistä pois kuljetettavista maa- ja kiviaineksista. Kaikissa selvitystä edellyttävissä hanketyypeissä syntyneet rakennus- ja purkujätteet ilmoitetaan hankkeen lopussa ennen loppukatselmusta.

Hanketyyppi	Arviovaihe: Selvityksen ohjeelliset soveltamisalat				Toteumavaihe
	Purkumateriaalit	Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit	Pois kuljetettavat maa- ja kiviainekset	Vapaaehtoisesti ilmoitettavat	Syntyneet rakennus- ja purkujätteet
Rakennuksen tai sen osan purku 	Purettava kerrosala yli 100 m ² purkuhankkeissa tai jos rakennusvalvontaviranomainen edellyttää	Jos rakennuksessa on tehtävä asbestikartoitus	Jos syntyy, eriteltynä pilaantuneet ja pilaantumattomat	Purkumateriaalien tarkempi jaottelu, muita vaarallisia aineita sisältävät materiaalit, pilaantumattomien maa- ja kiviainesten tarkempi jaottelu	Tontilta pois kuljetetut jätteet SIIRTO-rekisterin tietojen perusteella
Rakennuksen perusparannus, korjaus tai tilamuutos 	Jos hankkeessa syntyvä jätemäärä on yli 10 tn	Jos rakennuksessa on tehtävä asbestikartoitus	Jos syntyy, eriteltynä pilaantuneet ja pilaantumattomat	Tarkemmat tyypit eri purkumateriaaleista ja muut vaarallisia aineita sisältävät materiaalit	Tontilta pois kuljetetut jätteet SIIRTO-rekisterin tietojen perusteella.
Uudisrakentaminen 			Jos syntyy, eriteltynä pilaantuneet ja pilaantumattomat	Pilaantumattomien maa- ja kiviainesten tarkempi jaottelu	Tontilta pois kuljetetut jätteet SIIRTO-rekisterin tietojen perusteella.

Mitä purkumateriaalin vähäisyys tarkoittaa?

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys tulee rakentamislain 16 §:n mukaan tehdä, jos hankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrä ei ole vähäinen. Vähäisyyden arviointi perustuu rakennusvalvontaviranomaisen tapauskohtaiseen kokonaisarvioon, jossa huomioidaan erityisesti purkumateriaalien kokonaismäärä ja arvokkuus, purkutoimenpiteen laatu ja alueen hyödyntämismahdollisuudet.

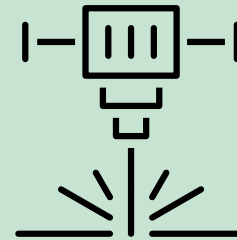
Lähtökohtana on, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyvät selvitysveloitteen piiriin, jos purettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on vähintään 100 neliometriä. Pinta-alakohtaisen raja-arvon soveltamisessa huomioidaan rakennuksen kerroskorkeus ja tilavuus erityisesti purettaessa poikkeuksellisen korkeita rakennuksia kuten teollisuusrakennuksia tai silloja.

Perusparannus-, korjaus- ja tilamuutoshankkeissa ohjeellinen raja purkumateriaalien määrän vähäisyydelle on 10 tonnia. Yleisimmät peruskorjaushankkeet, kuten julkisivukorjaukset ja linjasaneeraukset, sisältyvät yleensä selvitysveloitteen piiriin. Sen sijaan pieniksi arvioidut luvanvaraiset korjaushankkeet kuten yksittäiset kylpyhuoneremontit tai yksittäisten asuntojen remontit eivät edellytä selvitystä.

Myös korjaushankkeissa käytetään rakennusvalvontaviranomaisen tapauskohtaista harkintaa ja samoja vähäisyyden arvioinnin kriteerejä kuin kokonaisten rakennusten purkamisessa.

100 m²

10 tn

Miten purkumateriaalin vähäisyyttä arvioidaan?

Purkumateriaalien vähäisyys arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Ohjeellisina vähäisyyden raja-arvoina voidaan pitää kokonaispurkuhankkeissa **100 m²** kerrosalaa ja korjaushankkeissa **10 tn** rakennus- ja purkujätteitä.

Mitä on hyvä tietää ennen arviolomakkeen täyttämistä?

1

Purkumateriaalit

Purkumateriaaleilla tarkoitetaan kaikkia materiaaleja, jotka hankkeessa irrotetaan ja puretaan rakennuksesta. Purkamista sisältyy erilaisiin hankkeisiin, kokonais- ja osapurkuhankkeisiin sekä korjaushankkeisiin. Muut kuin vaarallisia tai haitallisia aineita sisältävät purkumateriaalit ilmoitetaan lomakkeen ensimmäisessä osiossa. Tähän sisällytetään myös uudelleenkäyttöön soveltuvat rakennusosat ja materiaalit.

2

Vaarallisia aineita sisältävät materiaalit

Purkumateriaalit, jotka sisältävät asbestia tai muita vaarallisia tai haitallisia aineita, ilmoitetaan lomakkeen toisessa osiossa. Asbestia sisältävien purkumateriaalien laadusta ja määrästä on annettava tiedot, jos niistä on kuulunut tehdä asbestityön turvallisuudesta annetun asetuksen tarkoittama asbestikartoitus. Muilta osin annettavat tiedot ovat vapaaehtoisia, mutta kaikkia vaarallisia aineita koskee jätelain mukainen selvilläolovelvollisuus. Tarvittavat tiedot saa teettämällä asbesti- ja haitta-ainekartoituksen ja -tutkimuksen.

3

Pois kuljetettavat maa- ja kiviainekset

Rakentamisessa syntyvät kaivumaat, joita ei voida hyödyntää rakennuspaikalla, ilmoitetaan lomakkeen kolmannessa osiossa. Poiskuljetettavia maa- ja kiviaineksia voi syntyä hankkeissa, joissa rakentaminen edellyttää maaperän kaivamista tai olemassa olevien maa- ja kiviainesrakenteiden poistamista. Maa- ja kiviainekset jaotellaan pilaantumattomiin ja pilaantuneisiin.

Miksi purkumateriaalien tunnistaminen on tärkeää?

Korjaus- tai purkuhankkeessa syntyy purkumateriaaleja, joiden kartoitus mahdollisimman aikaisessa vaiheessa edistää niiden ohjaamista joko uudelleenkäyttöön, materiaalikierrätykseen tai muuhun hyödyntämiseen. Purkamisessa syntyvien eri materiaalien määrien selvittäminen kannattaakin tehdä arviovaiheessa mahdollisimman huolellisesti.

Pienessäkin hankkeessa purkumateriaalien lajittelulla purkutyömaalla voidaan saada aikaan sekä rahallisia säästöjä että ympäristöhyötyjä, kun on voitu etukäteen selvittää materiaalien mahdollisimman korkearvoisen kierrätyksen mahdollisuudet ja ehjänä irrotettavien purkut tuotteiden vastaanottajat.

Vaarallisten ja haitallisten aineiden tunnistaminen on edellytys turvallisille purkutyölle ja niiden asianmukaiselle käsittelylle.

Purkumateriaalien tunnistaminen arviovaiheessa auttaa myös oikeiden jättekoodien valinnassa jätteen kuljetuksissa tarvittaville siirtoasiakirjoille.

Poiskuljetettavien maa- ja kiviainesten arvioinnilla halutaan edistää rakennuspaikan maamassojen hyödyntämistä ja välttää turhia kuljetuksia.

Lue lisää: [Siirtoasiakirjat ja SIIRTO-rekisteri](#)

Rapu-selvitykset on mahdollisuus jatkossa kytkeä vaihdanta-alustoihin materiaalihyödyntäjien tietoon.

Miten valtuutan toisen henkilön tai yrityksen tekemään selvityksen puolestani?

Rakennushankkeeseen ryhtyvä voi valtuuttaa toisen henkilön tai yrityksen tekemään purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen puolestaan.

Valtuuttaminen tapahtuu Suomi.fi-valtuutuksella, jonka avulla yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat valtuuttaa jonkun toisen hoitamaan asioita puolestaan. Valtuutus on sähköinen valtakirja, jonka tiedot tallennetaan valtuusrekisteriin.

Valtuutus voi koskea kaikkia laadittavia selvityksiä tiettynä ajanjaksona tai vain tiettyä selvitystä. Jos valtuutus annetaan vain tietyn selvityksen laatimiseen, on Suomi.fi -valtuutuksen yhteydessä annettava kyseisen selvityksen PRR-alkuinen tunnus eli tarkenne. Tarkenteella tarkoitetaan Rapu-järjestelmässä muodostuvaa selvitystunnusta. Jos rakennushankkeeseen ryhtyvä valtuuttaa jonkin tahon tekemään purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen ilman tarkennetta, valtuutettu pääsee näkemään kaikkien rakennushankkeeseen ryhtyvän purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitysten tiedot Rapu-järjestelmässä valtuutuksen voimassaoloaikana.

Lue lisää: [Valtuutuksen antaminen ja pyytäminen](#)

Käytä [tätä linkkiä](#) valtuutuksen pyytämiseen tai antamiseen.

Selvityksen tekijän ohjeistus

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Kirjautuminen järjestelmään

Selvitys tehdään rakentamis- tai purkamisluvan hakemisen tai purkamisilmoituksen tekemisen yhteydessä. Hankkeen tulee olla aloitettu lupajärjestelmässä.

Selvityksen tekemisestä huolehtii luvan hakija tai hänen valtuuttamansa asiantuntija. Jos olet kirjautumassa järjestelmään ensimmäistä kertaa, tutustu edellisten kappaleiden sisältöön. Näin saat kuvan siitä, miksi tietojärjestelmää käytetään ja mitä tietoja sinne tulee ilmoittaa.

Etusivulla näet kaikki omat selvityksesi ja niiden käsittelytilanteen:

- Voit tarkastella avoimia ja valmiita selvityksiä omilla välilehdillään.
- Avoimissa selvityksissä näkyvät keskeneräiset, vielä lähettämättömät selvitykset sekä rakennusvalvontaviranomaisen lisätietopyynnön vuoksi palautetut selvitykset. Valitse haluamasi selvitys Lupa- tai asiointitunnus -kohdasta.
- Ilmoitukset-kohtaan tulee merkintä selvityksistä, joista rakennusvalvontaviranomainen on tehnyt lisäselvityspyynnön.

1

Siirry Rapu-tietojärjestelmään osoitteessa <https://rapuselvitys.fi/>

2

Tunnistaudu järjestelmään. Kirjautuminen tapahtuu suomi.fi -palvelun kautta.

3

Valitse, kenen puolesta asioit:

- **Asioi yksityishenkilön puolesta** (Act for a private person): Henkilö on voinut valtuuttaa sinut suoraan, tai valtuuttaa organisaation, joka on valtuuttanut sinut edustamisvaltuudella.
- **Asioi organisaation puolesta** (Act for an organization): Organisaatio on voinut valtuuttaa sinut suoraan, tai valtuuttaa toisen organisaation, joka on valtuuttanut sinut asiointivaltuudella.
- **Asioi yksityishenkilönä** (Act as myself)

4

Luo uusi selvitys sille varatusta painikkeesta

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Luo uusi selvitys

Kaikille yhteyshenkilöille ilmoitetaan, kun lomake on käsitelty tai se vaatii lisätietoja.

1/3 Yleiset tiedot

1 Täytä hankkeeseen ryhtyvän tiedot

- Selvityksen laatijan nimi ja sähköposti
- Lisää tarvittaessa muita yhteystietoja valitsemalla ”+Lisää yhteyshenkilön sähköpostiosoite”

2 Täytä selvitykseen liittyvät tiedot

- Lupa- tai asiointitunnus, mikäli se on luvan hakemisen yhteydessä annettu sijaintikunnan käyttämässä sähköisen asioinnin lupapalvelussa.
- Hankkeen aloitus- ja lopetusajankohta vaikuttaa siihen, miltä ajanjaksolta SIIRTO-rekisteristä tuodaan hankkeen toteutunut jätetieto selvityksen toteumavaiheessa.

3 Täytä kohteen tiedot

- Katuosoite
- Postinumero
- Kunta
- Rakennusvuosi on ilmoitettava hankkeissa, joissa tapahtuu purkamista. Jos puretaan useampia kohteita, rakennusvuotena ilmoitetaan vanhimman rakennuksen rakennusvuosi.
- Pysyvä rakennustunnus, mikäli se on tiedossa. Yhdellä selvityksellä voi antaa useampaa rakennusta koskevat tiedot. Jos olet valinnut ”+ Lisää pysyvä rakennustunnus”, mutta et tiedä tunnusta, sinun pitää poistaa kenttä valitsemalla ”+ Poista rakennustunnus”. Muutoin et pääse jatkamaan eteenpäin seuraavaan vaiheeseen.

4 Tallenna ja jatka

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Luo uusi selvitys

2/3 Milloin selvitys tulee tehdä?

Hankkeeseen ryhtyvän tulee rakentamislain pohjalta antaa lupavaiheessa arvio syntyvien purkumateriaalien ja tontilta pois kuljetettavien maa- ja kiviaineksien määrästä. Arviolomaketta ei tarvitse täyttää, jos hankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrä on vähäinen ja poiskuljetettavia maa- ja kiviaineita ei synny.

Järjestelmä valitsee täytettävät lomakkeet tässä kohdassa annettavien vastausten perusteella. Näin viranomaisen voi varmistaa, että hanketta koskeva selvitysvelvollisuus täyttyy. Tähdellä (*) merkityt tiedot ovat pakollisia.

1

Vastaa esitettyihin kysymyksiin

- Jos kohteessa tapahtuu purkamista, järjestelmä pyytää määrittelemään, onko syntyvän purkumateriaalin määrä **vähäistä** suurempi

2

Tallenna ja jatka

Tapahtuuko kohteessa purkamista? *

Kyllä

Ei

Tapahtuuko kohteessa uudisrakentamista? *

Kyllä

Ei

Syntyykö kohteessa pois kuljetettavia maa- ja kiviaineita? *

Kyllä

Ei

Lue lisää: [Mitä purkumateriaalin vähäisyys tarkoittaa](#)

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Luo uusi selvitys

3/3 Yhteenveto

Yhteenveto-sivulla kerrotaan, millainen selvitys annettujen tietojen pohjalta tulee tehdä.

- Voit palata muokkaamaan tähän mennessä antamiasi tietoja hankkeesta valitsemalla ”Muokkaa vastauksia”. Jos haluat muokata vain valitsimessa antamiasi tietoja, etene seuraavaan kohtaan.
- Pääset tarkastelemaan selvityksen tietoja valitsemalla ”Valmis”

Hankkeessa tapahtuu:

- Purkamista, jossa syntyvien purkumateriaalien määrä ei ole vähäinen
- Uudisrakentamista
- Maa- ja kiviaineksen pois kuljettamista

Mitä sinulta vaaditaan

Hankkeeseen kohdistyy selvitysvelvollisuus, joka tarkoittaa

Arviovaiheessa

- Purkumateriaaleja ja vaarallisia aineita koskevien lomakkeiden täyttämistä
- Pois kuljetettavia maa- ja kiviaineksia koskevan lomakkeen täyttämistä

Toteumavaiheessa

- Hankkeessa syntyneiden jätetietojen tuomista SIIRTO-rekisteristä

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Selvityksen tiedot

Selvityksen tiedot -kohdassa voit vielä muokata aiemmin antamiasi tietoja kahdella eri välilehdellä.

- **Yleiset tiedot** -välilehdeltä löytyy selvitystunnus, jonka avulla rakennushankkeeseen ryhtyvä henkilö voi valtuuttaa toisen henkilön täyttämään kyseiseen selvitykseen liittyvät lomakkeet. Ilman selvitystunnusta valtuutus koskee kaikkia henkilön tai yrityksen hallinnoimia selvityksiä.
- **Mitä hankkeessa tapahtuu** -välilehdellä voit tarkastella antamiasi valintoja ja palata muokkaamaan valitsimen tietoja.

Selvityksen tiedot -sivulta löydät myös lisätietoja muiden henkilöiden valtuuttamiseen liittyen. Valtuuttamista käsitellään tarkemmin tämän ohjeen kohdassa: [Miten valtuutan toisen henkilön tai yrityksen tekemään selvityksen puolestani?](#)

Kun olet tarkistanut, että selvityksen tiedot ovat oikein, voit siirtyä ilmoittamaan purkamisesta syntyviä arvioituja materiaalmääriä. Tämän tehdäksesi valitse arviolomake (pakollinen), joka on tilassa ”**Odottaa täyttämistä**”.

Voit jatkaa aiemmin aloittamasi lomakkeen täyttämistä valitsemalla Luonnos-tilassa olevan selvitystä koskevan Arviolomakkeen.

Toteumalomakkeen tiedot tulevat täydennettäväksi vasta rakentamis- tai purkuhankkeen valmistuttua. Tässä vaiheessa Toteumalomake on näkyvässä, mutta sitä ei voi valita.

Selvityksen poistaminen

Jos jostain syystä et tietojen antamisen jälkeen halua edetä selvityksen täyttämiseen ja sen lähettämiseen rakennusvalvontaviranomaiselle, voit poistaa selvityksen roskakorilla varustetusta kohdasta ”Poista selvitys”. Tämä valinta poistaa kaikki tähän mennessä antamasi tiedot.

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Arviolomake

Arviolomakkeen tiedot on täytettävä rakentamis- tai purkamisluvan hakemisen tai purkamisilmoituksen tekemisen yhteydessä. Selvityksen antaminen on edellytys luvan saamiselle selvityksen piirissä oleville hankkeille. Järjestelmään täytetään arvio hankkeessa syntyvien materiaalien määristä.

Selvityksen valinnassa antamiesi vastausten perusteella täytettäväksi voi tulla enintään kolme eri osiota:

- 1 Purkumateriaalit
- 2 Vaarallisia aineita sisältävät materiaalit
- 3 Pois kuljetettavat maa- ja kiviainekset

Siirry seuraavaksi täyttämään arviolomaketta sille varatusta painikkeesta.

Etusivu → Työte 12 → Arviolomake

Arviolomake

[Odottaa täyttämistä](#)

Arviolomakkeen tiedot on täytettävä rakentamis- tai purkamisluvan hakemisen tai purkamisilmoituksen tekemisen yhteydessä. Selvityksen antaminen on edellytys luvan saamiselle. Järjestelmään täytetään arvio hankkeessa syntyvien materiaalien määristä.

Selvityksen valinnassa annettujen tietojen perusteella arviovaiheessa tulee täyttää seuraavat osiot:

- Purkumateriaalit (pakollinen)**
1 Purettavassa rakennuksessa ja rakenteessa olevat materiaalit. Purkumateriaaleihin ei sisällytetä vaarallisia aineita sisältäviä materiaaleja.
- Vaarallisia aineita sisältävät materiaalit (pakollinen)**
2 Purettavaksi suunnitellut rakennusmateriaalit, jotka sisältävät asbestia tai muita vaarallisia tai haitallisia aineita.
- Pois kuljetettavat maa- ja kiviainekset (pakollinen)**
3 Rakennuspaikalla syntyvät kaivumaat, joita ei voida hyödyntää samalla rakennuspaikalla. Maa- ja kiviaines voi olla pilaantunutta tai pilaantumaton.
- Yhteenveto**
4

[Pala selvityksen sivulle](#) [Siirry täyttämään arviolomaketta](#)

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Purkumateriaalien ilmoittaminen

Sinun tulee antaa arvio kaikista pakollisiksi tähdellä (*) merkityistä materiaaleista, vaikka niitä ei syntyisi. Ilmoitettavat purkumateriaalit on esitetty **kuvassa seuraavalla sivulla**.

1

Täytä lomakkeelle arvio purkamisessa syntyvistä materiaalien määristä **tonneina**. Mikäli purettava rakennusosa sisältää useampia materiaaleja, päämateriaali määrittää ilmoitettavan ryhmän.

- Ilmoita määräksi nolla (0), jos on arvioitu, että materiaalia ei synny purkuvaiheessa.
- Sisällytä purkumateriaaleihin myös uudelleenkäyttöön soveltuvien materiaalien määrät
- Ilmoita vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit vasta seuraavassa osiossa!
- Sekalaisiin materiaaleihin voit ilmoittaa materiaalit, joita ei ole voitu tunnistaa, joita syntyy määrältään hyvin vähän tai joiden erottelu ei ole mahdollista.

2

Vapaaehtoinen purkumateriaalien tarkempi ilmoittaminen: Mikäli haluat tarkentaa materiaaleille antamiasi tietoja, voit ilmoittaa **alanimikkeitä** painamalla **Lisää alanimike** – painiketta ja valitsemalla valikosta haluamasi nimikkeen. Luo jokaiselle alanimikkeelle oma rivinsä. Mikäli et haluakaan ilmoittaa tietyn purkumateriaalin määrää, voit poistaa alanimikkeen roskakorin kuvasta tai ilmoittaa määräksi nolla (0). Kun tiedot ovat oikein, tallenna ja jatka.

3

Jos et tee **purkumateriaalien tarkempaa ilmoittamista**, tallenna ja jatka.

Purkumateriaalien tarkempi ilmoittaminen

Voit halutessasi tarkentaa materiaalille antamiasi tietoja valitsemalla materiaaleille yhden tai useamman **alanimikkeen**. Ilmoitettavat alanimikkeet on esitetty **kuvassa seuraavalla sivulla**, purkumateriaalien alla. Pakollisena olevan purkumateriaalin määrään pitää sisällyttää myös alanimikkeissä ilmoitetut määrät. Lomake ei siis laske alanimikkeiden määriä automaattisesti yhteen. Kaikille materiaaleille ei ole annettu alanimikkeitä.

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Pakolliset ilmoitettavat materiaalit ja niiden alanimikkeet

BETONI*

Paikalla valettu betoni
Betonielementit
Kevytbetoni

TIILI*

Poltettu savitiili
Kalkkihiekkatiili

KIVENNÄIS-LAATAT JA KERAMIikka*

Saniteettikalusteet
Keraamiset laatat

ASFALTTI*

BITUMI- JA KATTOHUOPA*

KIPSI*

PUU JA PUUPOHJAISET MATERIAALIT*

Massiivipu
Runkopuutavara
Rakennuslevyt
Muu käsittelemätön puutavara
Käsitelty puutavara

METALLI*

Kupari
Alumiini
Teräs

LASI*

Ikkuna- ja muu tavallinen lasi
Lämpökarkaistu turvalasi
Laminoitu turvalasi
Eristyslaselementit

MUOVI*

ERISTEET*

Lasivilla
Kivivilla
Biopohjaiset eristeet kuten sahanpuru ja selluvilla
Vaahtolasi
Kevytsora
Muovieristeet

SÄHKÖ- JA ELEKTRONIKKA-LAITTEET*

Kirjautu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Vaarallisia aineita sisältävien materiaalien ilmoittaminen

Asbestia sisältävien jätteiden ilmoittaminen on pakollista (*).

- 1 Täytä lomakkeelle arvio purkamisessa syntyvistä, asbestia sisältävien materiaalien määrästä määristä **tonneina**.
 - Jos kohde on rakennettu **vuonna 1994 tai sen jälkeen**, ilmoita määräksi nolla (0).
 - Jos kohde on rakennettu **ennen vuotta 1994**, ilmoita asbestia sisältävän materiaalin määrä asbestikartoituksen perusteella. Määrä voi myös tällöin olla nolla (0).
- 2 Lisätietona voi ilmoittaa esimerkiksi missä rakenteessa tai rakennusmateriaalissa asbestia esiintyy.
- 3 Jos et ilmoita muita vaarallisia aineita sisältäviä materiaaleja, tallenna ja jatka.

Lisätietoja asbestikartoituksesta

Asbestikartoitus on purku- ja korjaushankkeissa pakollinen, jos rakennus on rakennettu ennen vuotta 1994. Asbestin käyttö on kielletty vuoden 1994 alusta lähtien, mutta jonkin aikaa rakentamisessa on saatettu käyttää varastossa olleita asbestipitoisia tuotteita. On suositeltavaa tehdä laajempi asbesti- ja haitta-ainetutkimus, jossa huomioidaan ja selvitetään asbestin lisäksi myös muut haitalliset aineet rakennuksessa. Rakennusvalvontaviranomainen voi pyytää erikseen toimittamaan raportin asbesti- ja haitta-ainetutkimuksesta.

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Vaarallisia aineita sisältävien materiaalien tarkempi ilmoittaminen

Selvityksessä **voidaan ilmoittaa** myös tietoja muista vaarallisia aineita sisältäviä purkumateriaaleista, jos sellaisia tietoja on haitta-ainekartoituksen ja -tutkimusten tai muun tiedon perusteella käytettävissä.

- 1 Ilmoita ensin kaikkien **muista vaarallisia aineita kuin asbestia** sisältävien materiaalien määrä **yhteensä tonneina**.
- 2 Kirjaa haitalliset aineet painamalla **Lisää alanimike** –painiketta ja valitse valikosta haluamasi nimike. Luo jokaisella haitalliselle aineelle oma rivinsä. Mikäli et haluakaan ilmoittaa lisäämäsi haitallisen aineen määrää, voit poistaa nimikkeen roskakorin kuvasta tai ilmoittaa määräksi nolla (0).
- 3 **Lisätieto**-kohdassa voit antaa rakennusvalvontaviranomaiselle lisätietoja ilmoittamistasi haitallisista aineista. Tällaisia tietoja voivat olla esimerkiksi haitta-aineen sijainti purettavassa kiinteistössä tai muu olennainen tieto.
- 4 Kun tiedot ovat oikein, valitse **”Tallenna ja jatka”**.

Lue lisää: [Ilmoitettavat vaaralliset aineet eri materiaaleissa](#)

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Pois kuljetettavien maa- ja kiviainesten ilmoittaminen

Täytä lomakkeelle arvio rakennuspaikalta pois kuljetettavista maa- ja kiviaineksista, jos olet ilmoittanut selvityksen alussa, että sellaisia syntyy. Poiskuljetettavien maa-ainesten määrä jaotellaan **pilaantuneisiin ja pilaantumattomiin** maa-aineksiin.

Pilaantumattomien maiden tarkempi ilmoittaminen

Voit halutessasi ilmoittaa pois kuljetettavien maa- ja kiviainesten tarkemman jaottelun:

Louhe
Karkea maa- ja kiviaines
Hienorakenteinen maa- ja kiviaines
Humuspitoinen maa- ja kiviaines
Sekalainen maa- ja kiviaines tai täyttömaa-aines
Uusiomateriaali

- 1 Ilmoita pilaantuneiden maiden määräksi nolla (0), jos maaperän pilaantumista ei ole tiedossa eikä sellaista ole syytä epäillä.
- 2 Selvityksessä **voidaan ilmoittaa** pilaantumattomille maa- ja kiviaineksille tarkempia alanimikkeitä. Vaikka ilmoittaisit eri alanimikkeitä, ilmoita myös pilaantumattomien maa- ja kiviainesten kokonaismäärä!
- 3 Mikäli haluat ilmoittaa alanimikkeitä, kirjaa pilaantumattomat maa- ja kiviainekset painamalla **Lisää alanimike** -painiketta ja valitse valikosta haluamasi nimike. Luo jokaisella maa- ja kiviainekselle oma rivinsä. Mikäli et haluakaan ilmoittaa tietyn maa- tai kiviaineksen määrää, voit poistaa nimikkeen roskakorin kuvasta tai ilmoittaa määräksi nolla (0).
- 4 Kun tiedot ovat oikein, valitse **"Tallenna ja jatka"**.

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Arviolomakkeen yhteenveto

Yhteenveto-sivulla voit tarkistaa antamasi tiedot ennen niiden lähettämistä käsiteltäväksi.

Mikäli huomaat osioissa virheitä, voit palata muokkaamaan niitä. Puuttuvat pakolliseksi merkityt tiedot on osoitettu punaisella. Käytä arvoa nolla (0), jos määrä ei ole tiedossa tai materiaalia ei synny.

Lisätiedot-kohdassa voit antaa rakennusvalvontaviranomaiselle lisätietoja selvityksen käsittelyä varten.

Kun olet tarkistanut kaikki tiedot, valitse ”**Lähetä käsiteltäväksi**”. Lomaketta ei voi muokata sen jälkeen, kun olet lähettänyt sen käsiteltäväksi.,

Lue lisää: [Lisäselvityspyyntö arviolomakkeesta](#)

Purkumateriaalit (pakollinen) Siirry muokkaamaan tietoja

Materiaali	Määrä (tonnia)
Betoni *	100,0
Paikalla valettu betoni	100,0
Tiili *	34,0
Kivennäislaatat ja keramiikka *	12,3
Asfaltti *	4,0
Bitumi- ja kattohuopa *	10,0
Kipsi *	10,0
Puu- ja puupohjaiset materiaalit *	10,0
Metalli *	10,0
Lasi *	10,0
Muovi *	10,0
Eristeet *	10,0
Sähkö- ja elektroniikkalaitteet *	10,0
Sekalaiset materiaalit	1,0

Purkumateriaalit yhteensä: 231,3 tn

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Toteumalomake

Hankkeen valmistuttua selvitykseen lisätään tieto rakennuspaikalta pois kuljetettujen jätteiden määristä toteumalomakkeella. Tiedot perustuvat ensisijaisesti hankkeen rakennus- ja purkujätteen siirtoasiakirjoihin ja SIIRTO-rekisteriin. Toteumalomakkeen täyttöä odottavat selvitykset ovat tarkasteltavissa tietojärjestelmän etusivulla avoimissa selvityksissä.

- 1 Tarkista selvityksen yleisistä tiedoista hankkeen ajankohta. Aloitus- ja lopetusajankohta määrittelevät, miltä ajalta SIIRTO-rekisterin tiedot siirretään Rapu-tietojärjestelmän toteumatietoihin.
- 2 Valitse haluamasi toteumalomake (odottaa täyttämistä). Tässä vaiheessa hanketta koskevat SIIRTO-rekisterin tiedot siirtyvät automaattisesti Rapu-tietojärjestelmään, jos niitä on olemassa osoitetiedon ja ajankohdan perusteella. Mikäli SIIRTO-rekisteristä ei löydy hanketta koskevia tietoja, Lue lisää: Siirtoasiakirjat ja SIIRTO-rekisteri.
- 3 Muokkaa taulukkoa sitä koskevalla kynäpainikkeella. Kaikista arviolomakkeella annetuista määristä on annettava toteumatieto. Mikäli arviovaiheessa on ilmoitettu määräksi nolla (0), mutta materiaalia koskevaa jätettä kuitenkin syntyi, muuta myös niitä koskevat tiedot. Anna tarvittaessa jätettä koskevaa lisätietoa. Voit käyttää tietojen täydentämisessä esimerkiksi jätehuoltoa koskevaa jäteraporttia, mikäli SIIRTO-rekisterin tietoja ei ole saatavilla.
- 4 Tarkista antamasi tiedot yhteenvedosta ja lähetä lomake käsiteltäväksi sitä osoittavasta painikkeesta.

SIIRTO-raportin lataaminen

Voit halutessasi ladata erillisen SIIRTO-raportin sille osoitetusta painikkeesta. **Raportin lataaminen ei ole pakollista.** Raportille siirtyvät kaikkien hankkeesta syntyneiden jätteiden siirtoasiakirjoista SIIRTO-rekisteriin tuodut tiedot: kategoria, materiaali, jätenimike, määrä (tonnia), määrä (m³) sekä jätteen käsittelytapa. Raporttiin siirtyvät kerralla kaikkia jätteitä koskevat tiedot, ja sen voi ladata mistä tahansa toteumalomakkeen osasta (rakennus- ja purkujätteet, vaaralliset jätteet, pois kuljetetut maa- ja kiviainekset).

Lue lisää: [Lisäselvityspyyntö toteumalomakkeesta](#)

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Rakennusvalvonta- viranomaisen ohjeistus

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Rakennusvalvontaviranomaisen rooli selvityksen käsittelyssä

Rakentamis- tai purkamisluvan hakijan tai purkamisilmoituksen tekijän on laadittava purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys ennen luvan myöntämistä tai ilmoituksen käsittelyä. Selvityksen arviolomaketta ei tarvitse täyttää mikäli hankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrä on vähäinen ja jos hankkeessa ei synny poiskuljetettavia maa- ja kiviaineksia. Jos hankkeessa tapahtuu rakentamista, tulee hankkeeseen ryhtyvän toimittaa selvitys käsiteltäväksi lupaa haettaessa, vaikka hankkeessa ei syntyisi purkumateriaaleja ja poiskuljetettavia maa- ja kiviaineksia, sillä selvityksen toteumalomakkeelle pääsy edellyttää käsitellyn arviolomakkeen.

Selvityksen laadinnan yhteydessä purkuhankkeeseen ryhtyvä arvioi purkumateriaalien vähäisyyden osalta, onko syntyvän purkumateriaalin määrä vähäistä suurempi. Jos hankkeen laajuuden perusteella kysymykseen vastataan ”Ei”, selvityksessä ei edellytetä purkumateriaalien eikä vaarallisia aineita sisältävien purkumateriaalien tietojen täyttämistä. Jos hankkeessa ei arvioida syntyvän myöskään pois kuljetettavia maa- ja kiviaineksia, arviovaiheessa selvitystä ei tarvitse tehdä.

Rakennusvalvontaviranomainen tarkastaa Rapu-tietojärjestelmässä, että selvitys on tehty ja siinä on annettu hankkeen tyypin ja laajuuden edellyttämät tiedot. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävä on purkua sisältävissä hankkeissa arvioida, onko hankkeessa syntyvän purkumateriaalin määrä vähäinen. Tarvittaessa rakennusvalvontaviranomainen voi palauttaa selvityksen täydennettäväksi.

Rakennusvalvontaviranomaisella ei ole muutoin velvollisuutta tarkastaa annettujen tietojen oikeellisuutta esimerkiksi eri purkumateriaalien tai niiden määrien osalta. Tässä voi kuitenkin tehdä tarvittaessa yhteistyötä ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

Ennen loppukatselmusta rakennusvalvontaviranomainen tarkastaa Rapu-tietojärjestelmässä, että luvan hakija on päivittänyt selvitykseen toteumatiedot syntyneistä jätteistä.

Lue lisää: [Selvitys osana kunnan viranomaisohjausta](#)

Kuntien lupajärjestelmätoimittajien toivotaan hyödyntävän mahdollisuuksia tietojen digitaaliseen siirtymiseen järjestelmien rajapintojen kautta, jolloin tämän selvityksen tekeminen integroituisi tulevaisuudessa paremmin osaksi lupaprosessissa käytettävää järjestelmää.

Kirjautuminen järjestelmään

Voit kirjautua Rapu-järjestelmään ja katsoa sinne tulleet selvitykset esimerkiksi määräväleihin. Samalla kirjautumiskerralla on mahdollista käsitellä useita järjestelmään tulleita purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksiä (arviovaihe ja toteumatietojen päivitykset).

1 Mene Rapu-järjestelmään <https://rapuselvitys.fi/>

2 Kirjaudu sisään

- Tunnistaudu suomi.fi -tunnuksilla. Sinulla pitää olla kunnan antama valtuutus viranomaisvalvontaan.
- Valitse rooli: Act for an organization
- Valitse: jatka [?]

Lue lisää: [Valtuutuksen antaminen tai pyytäminen](#)

Kirjaututtuasi pääset etusivulle, jossa on erikseen seuraavat välilehdet:

- Tarkastettavat lomakkeet
- Lisätietoja odottavat lomakkeet
- Tarkastetut lomakkeet

Tarkastettavissa lomakkeissa ovat sekä käsittelyyn tulleet arviolomakkeet että toteumalomakkeet. Valitse lomakkeen nimestä haluamasi lomake. Arviolomakkeen ja toteumalomakkeen käsittely on esitelty seuraavissa kappaleissa.

Voit lajitella näkymää

- katuosoitteen
- lomakkeen nimen
- lomakkeen tilan tai
- viimeisimmän tilan muutoksen perusteella.

Järjestelmään on tulossa vuonna 2025 myös erillinen hakutoiminto, jolla voi hakea tiettyä selvitystä.

Kirjaudu järjestelmään

Käsittele arviolomake

Käsittele toteumalomake

Arviolomakkeen käsittely

Kun hankkeeseen ryhtyvä on tehnyt selvityksen arviovaiheen, hänen tulee ilmoittaa siitä lupajärjestelmässä tai muutoin rakennusvalvonta-viranomaiselle. Järjestelmästä ei toistaiseksi lähde automaattisia viestejä.

- 1 Kirjaudu Rapu-tietojärjestelmään. Samalla kirjautumiskerralla voit käsitellä useita selvityksiä.
- 2 Valitse tarkastettavat lomakkeet -kohdasta haluamasi hankkeen arviolomake. Arviolomakkeesta aukeavat tiedot voivat sisältää seuraavia osia:
 - Selvityksen tiedot
 - Purkumateriaalit
 - Vaarallisia aineita sisältävät materiaalit
 - Pois kuljetettavat maa- ja kiviainekset
- 3 Jos selvityksessä annetut tiedot poikkeavat selvityksen tekijän antamista rakennushanketta koskevista tiedoista, kyseisen osion otsikko on punaisella ja siinä on lisämaininta tiedoissa ilmoitetuista puutteista. Myös osiosta puuttuvat pakolliset tiedot on merkitty punaisella. Kirjaa tarvittavat tiedot ”**Rakennusvalvontaviranomaisen kommentit**” -kenttään kunkin osion alle.
- 4 Lisäksi voit antaa yleisen kommentin selvityksen laatijalle. Pakollisten tietojen puuttuessa, valitse ”**Pyydä lisätietoja**”. Tällöin lisätietopyyntö menee selvityksen tekijälle sähköpostitse.
 - Pyydä tarvittaessa selvityksen tekijää ilmoittamaan, kun täydennykset ja korjaukset on tehty. Toistaiseksi kunnan lupajärjestelmän ja Rapu-tietojärjestelmän välistä tietojen siirtymisen mahdollistavia integraatioita ei ole tehty, joten automaattista ilmoitusta tietojen täydentämisestä ei tule.
 - Lisäselvityspyynnön jälkeen arviolomakkeen käsittelyssä rakennusvalvontaviranomaisen kommentissa näkyy aiemmin antamasi kommentit. Jotta voit merkitä arviolomakkeen käsitellyksi lisätietojen antamisen jälkeen, tyhjennä ilmoitetut puutteet sille varatusta painikkeesta.
- 5 Jos arviolomake sisältää kaikki pakolliset tiedot, valitse ”**Merkitse käsitellyksi**”.

Kirjaudu järjestelmään

Käsittele arviolomake

Käsittele toteumalomake

Toteumalomakkeen käsittely

- Toteumalomake käsitellään hankkeen loputtua loppukatselmuksen yhteydessä. Kun hankkeeseen ryhtyvä on täydentänyt selvitykseen toteumavaiheen tiedot hankkeen rakentamishankkeen ja/tai purkutöiden valmistuttua, hänen tulee ilmoittaa siitä rakennusvalvontaviranomaiselle ennen loppukatselmusta.
- Luvan hakija on velvoitettu noutamaan hanketta koskevat jätetiedot SIIRTO-rekisteristä automaattihakuna. Tehdyistä siirtoasiakirjoista ja niiden toimittamisesta SIIRTO-rekisteriin riippuu, mitä tietoja hankkeesta tulee näkyviin sille merkityn aloitus- ja päättymisajan puitteissa. Nämä tiedot tulevat SIIRTO-otsikolla merkittyyn sarakkeeseen (kuva). Lisäksi tiedoissa näkyy arviovaiheessa annettu tieto Arvio-kentässä ja luvan hakijan mahdollisesti antama tarkempi toteumatieto Toteuma-kentässä. Lisäksi hakija on voinut antaa materiaaliakohtaisia lisätietoja.

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitykset Ohjeet

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitykset → Toteumalomake: Maitohorsmankatu 66

Toteumalomake: Maitohorsmankatu 66 Suje lomake

Vaatii käsittelyn

Tarkista annetut tiedot ja merkitse lomake käsitellyksi. Jos tiedot vaikuttavat virheellisiltä tai puutteellisilta, pyydä rakennushankkeeseen ryhtyvältä lisätietoja.

Hankkeeseen ryhtyvälle ja muille selvitykseen liitetyille yhteyshenkilöille lähetetään sähköpostitse viesti lomakkeen käsittelemisestä tai lisätietopyynnöstä.

Selvityksen tiedot

Hankkeeseen ryhtyvä	Muut liitetyt yhteystiedot, joille selvityksestä laitetaan sähköpostia	
Erkki Esimerkki erkki.esimerkki@yit.fi	eka.sapo@yit.fi toka.sapo@yit.fi	
Lupa- tai asiointitunnus	Arvioitu ajankohta	
123 456	06.06.2024 - 06.08.2025	
Osoite	Rakennusvuosi	Pysyvä rakennustunnus
Työtie 12, 01010 Helsinki	1990	Ei ilmoitettu

Hankkeessa merkitty tapahtuvan

- Tapahtuuko kohteessa purkamista?
 - Kyllä
- Onko syntyvän purkumateriaalin määrä vähäistä suurempi?
 - Kyllä
- Tapahtuuko kohteessa uudisrakentamista?
 - Ei

Kirjaudu järjestelmään

Käsittele arviolomake

Käsittele toteumalomake

Toteumalomakkeen käsittely

- 1 Kirjaudu Rapu-tietojärjestelmään. Samalla kirjautumiskerralla voit käsitellä useita selvityksiä.
- 2 Valitse tarkastettavat lomakkeet -kohdasta haluamasi hankkeen toteumalomake. Toteumalomakkeesta aukeavat tiedot voivat sisältää seuraavia osia:
 - Rakennus- ja purkujätteet
 - Vaaralliset jätteet
 - Pois kuljetetut maa- ja kiviainekset
- 3 **Arvio**-sarakeessa on ilmoittajan antama materiaaleja koskeva arviotieto, **SIIRTO**-sarakeessa hankkeelle kohdennettujen siirtoasiakirjojen perusteella SIIRTO-rekisteristä löytyneet tiedot ja **toteuma- ja lisätietosarakkeissa** ilmoittajan antamat tarkennukset syntyneiden jätteiden määrään.
- 4 Jos selvitykseen noudetut SIIRTO-rekisterin tiedot poikkeavat selvityksen tekijän arviovaiheessa antamista tiedoista, kyseisen osion otsikko on punaisella ja siinä on lisämaininta tiedoissa ilmoitetuista puutteista. Jos selvityksessä on puutteita, kirjaa tarvittavat tiedot ”**Rakennusvalvontaviranomaisen kommentit**” -kenttään kunkin osion alle (kuva).
- 5 Lisäksi voit antaa yleisen kommentin selvityksen laatijalle. Pakollisten tietojen puuttuessa, valitse ”**Pyydä lisätietoja**”. Tällöin lisätietopyyntö menee selvityksen tekijälle sähköpostitse. Lomaketta ei voi merkitä käsitellyksi, kun sille on ilmoitettu järjestelmässä puutteita.
 - Pyydä tarvittaessa selvityksen tekijää ilmoittamaan, kun pyytämäsi täydennykset ja korjaukset on tehty, jonka jälkeen käy tarkastamassa selvitys ja voit merkitä sen käsitellyksi. Toistaiseksi kunnan lupajärjestelmän ja Rapu-tietojärjestelmän välistä tietojen siirtymisen mahdollistavia integraatioita ei ole tehty, joten automaattista ilmoitusta tietojen täydentämisestä ei tule.
- 6 Jos toteumalomake sisältää kaikki pakolliset tiedot, valitse ”**Merkitse käsitellyksi**”.

Kirjaudu järjestelmään

Käsittele arviolomake

Käsittele toteumalomake

Lue lisää

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

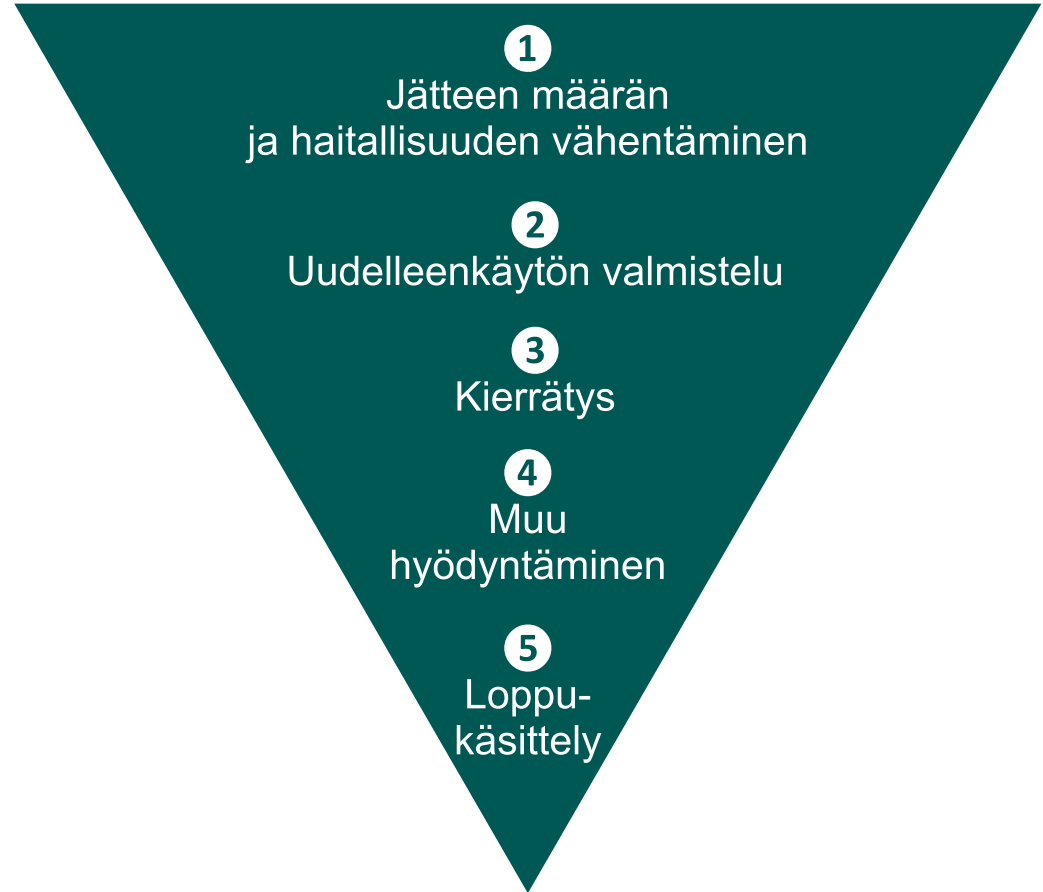
Etusijajärjestys

Jätehuollon periaatteena on niin sanottu etusijajärjestys, jossa ensisijaisesti vältetään jätteen syntymistä. Syntyvä jäte tulisi valmistella uudelleenkäyttöä varten. Jos uudelleenkäytölle ei ole mahdollisuutta, jäte on hyödynnettävä ensisijaisesti materiaalina (kierrätettävä) ja toissijaisesti energiana.

Rakennusmateriaalien kiertotalouden edistäminen edellyttää purkamisesta vapautuvien materiaalien mahdollisimman varhaista tunnistamista.

Jätteen määrän vähentäminen uudelleenkäytön edistämisen kautta on rakentamisen keskeisiä tavoitteita. Rakennusten tunnustaminen materiaalipankeiksi luo mahdollisuuden jätelain hengen mukaisesti edistää rakennusosien ja -materiaalien talteen ottamista ja uudelleenkäyttämistä ja toisaalta syntyvien jätteiden mahdollisimman korkeatasoista kierrätystä ja muuta hyödyntämistä.

Kaatopaikoille jäte tulisi sijoittaa vain, jos sen hyödyntämiselle ei ole mahdollisuuksia, kuten asbestia sisältävien materiaalien osalta tehdään. Haitallisten aineiden turvallinen poistaminen kierrosta varmistaa myös sen, että kierrätys voidaan toteuttaa turvallisesti.

Uudelleenkäytettävät rakennustuotteet

Uudelleenkäyttöön soveltuvien, purkuvaiheessa ehjänä irrotettavien rakennustuotteiden ilmoitusvelvollisuutta ei toistaiseksi ole purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksessä. Kiertotalouden ja vähähiilisen rakentamisen kannalta niiden selvittäminen kannattaa kuitenkin tehdä.

Uudelleenkäyttökelpoisilla rakennustuotteilla on jälleenmyyntiarvoa. Rakennustuotteiden ehjänä irrottaminen purkuvaiheessa edellyttää normaalista ns. rikkovasta purkutavasta poikkeavia purkumenetelmiä. Rakennusosien ehjänä purkaminen vaatii yleensä myös enemmän aikaa. Hankesuunnitteluvaiheessa rakennusosien uudelleenkäyttö kannattaakin huomioida omana vaiheenaan ja käyttää uudelleenkäyttökelpoisten rakennustuotteiden kunnon ja kelpoisuuden selvittämisessä siihen perehtyneitä asiantuntijoita.

Potentiaalisille uudelleenkäyttökelpoisille rakennustuotteille sekä rakennuksesta poistettaville irto- ja kiintokalusteille kannattaa etsiä ostajia tällaisia palveluita tarjoavien toimijoiden tai digitaalisten kauppapaikkojen ja Materiaalitorin avulla.

Rapu-tietojärjestelmään valmistellaan **vapaaehtoista ilmoitusmahdollisuutta myös uudelleenkäyttökelpoisille purkutuotteille.**

Tulevaisuudessa tietojärjestelmään ilmoitettava tieto vapautuvista purkumateriaaleista ja uudelleenkäyttöön soveltuvista rakennustuotteista olisi mahdollista saada materiaalien vaihdanta-alustoille mahdollisten hyödyntäjien tietoon.

Purkumateriaalien arviointi

Purkumateriaalien huolellinen tunnistaminen mahdollisimman aikaisin hankkeen suunnitteluvaiheessa edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Jätehuollon suunnittelu ja jätteiden erilliskeräys voi tuoda sekä rahallisia säästöjä että ympäristöhyötyjä, kun uudelleenkäyttö- ja kierrätysmahdollisuudet sekä vastaanottopaikat on tunnistettu ennakkoon.

Lupavaiheessa tavoitteena on tunnistaa purkumateriaaleja niiden kierrätyksen ja mahdollisimman korkea-arvoisen hyödyntämisen kannalta tarkoituksenmukaisesti. Materiaalikohtaiset tiedot arvioidaan sellaisella tarkkuudella, joka voidaan toteuttaa purkutyömaalla tapahtuvalla lajittelevalla purkamisella ja huolellisella erilliskeräyksellä. Purkamisessa syntyvien materiaalien tunnistaminen ja niiden määrätieto voi perustua esimerkiksi rakennuksen alkuperäisiin suunnitteluasiakirjoihin tai purkukartoituksen tietoihin.

Osa purettavista rakennusosista sisältää kahta tai useampaa eri materiaalia. Tällaisia ovat esimerkiksi metalleja ja muoveja sisältävät talotekniikan laitteet, erilaiset seinäelementit, puu- tai muovipohjaiset lämmöneristeet ja ikkunat.

Tilanteissa, joissa purettava rakennusosa sisältää useampia materiaaleja, ensisijaisesti päämateriaali määrittää jaotteluun soveltuvan ryhmän. Jos materiaalien irrottaminen toisistaan rakennusosassa on helppoa tai hyödyntämisen kannalta perusteltua, materiaalit on tarkoituksenmukaista ilmoittaa selvityksessä erikseen.

Sekalaisen purkumateriaalin määrä ilmoitetaan, jos purkumateriaali ei kuulu mihinkään jaottelun purkumateriaaliin tai jos purkumateriaalia ei tunnisteta.

Purkukartoitus on vapaaehtoinen menettely, jossa purettavien rakenteiden materiaalit tunnistetaan ja niiden määrät lasketaan:

- olemassa olevien suunnitelmapiirustusten perusteella;
- rakennuksesta tehtävän tietomallin; tai
- käytävissä olevan skannausmenetelmän perusteella.

Samalla tunnistetaan uudelleenkäyttöön soveltuvia rakennustuotteita ja –osia.

Purkumateriaalien luokitteluohteita

Betoni. Betoniraidoitusten määrä ilmoitetaan ensisijaisesti metalleissa.

Tiili. Tiilien määrään voidaan sisällyttää laasti tai pinnassa oleva tasoite.

Kivennäislaatat- ja keramiikka. Lattia- ja seinälaatat, jotka voidaan purkaa erilleen muista materiaaleista.

Asfaltti. Piha-alueilta tai esimerkiksi hallin lattiasta purettavat asfalttipäällysteet.

Bitumi- ja kattohuopa. Vesikatteiden bitumihuovat, jotka voidaan purkaa erilleen muista materiaaleista.

Kipsi. Seinissä ja alakatoissa olevat kipsilevyt, jos ne voidaan purkaa erilleen esimerkiksi laatoista ja vesieristeistä.

Muovi. Muovista valmistetut tuotteet kuten lattiapäällysteet ja höyrynsulkumuovit (ei eristeet).

Sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Talotekniikka ja muut koneet ja laitteet tai niiden osat, jotka eivät sisällä vaarallisia aineita.

Syntyvät rakennus- ja purkujätteet

Purkumateriaali	Jätenimike
Betoni	17 01 01
Tiili	17 02 02
Kivennäislaatat ja keramiikka	17 01 03
Asfaltti	17 03 02
Bitumi- ja kattohuopa	17 03 02
Kipsi	17 08 02
Puu ja puupohjaiset materiaalit	17 02 01
Metalli	17 04 07
Lasi	17 02 02
Muovi	17 02 03
Eristeet, muovi	17 02 03
Eristeet, muut	17 06 04
Sähkö- ja elektroniikkalaitteet	20 01 36

Purkumateriaalien tunnistaminen arviovaiheessa auttaa oikeiden jätenimikkeiden valinnassa jätteen kuljetuksissa vaadittaviin siirtoasiakirjoihin. Jätenimikkeillä tarkoitetaan jäteasetuksen (978/2021) liitteen 4 jäteluetteloa.

Jätenimike koostuu kuusinumeroisesta tunnusnumerosta ja tekstistä. Rakennus- ja purkujätteiden jäteloodeina käytetään pääosin listan 17-alkuista nimikeryhmää:

- Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet (pilaantuneilta alueilta kaivetut maa-ainekset mukaan luettuina)
- Mikäli soveltuvaa jätenimikettä ei löydy nimikeryhmästä 17, sellainen voidaan etsiä myös muista nimikeryhmistä. Esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkalaitteille soveltuvana nimikkeenä voi käyttää luokan 20 nimikettä (Yhdyskuntajätteet) tai luokan 16 02 nimikettä (sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ja muiden laitteiden jätteet).
- Joissakin tapauksissa nimike voi löytyä myös ryhmästä 16 (Jätteet, joita ei ole mainittu muualla luettelossa)
- Luettelossa tähdellä (*) merkittyihin nimikkeisiin kuuluvat jätteet ovat vaarallisia jätteitä.

Myös uudisrakentamishankkeissa, joissa ei pureta, tiedot syntyneistä jätteistä päivitetään Rapu-tietojärjestelmään. Päivityksellä tarkoitetaan SIIRTO-rekisterissä olevien rakennuspaikalta poiskuljetettujen rakennus- ja purkujätteiden tietojen digitaalista tuontia tietojärjestelmään.

Vaarallisia aineita sisältävien materiaalien arviointi

Rakentamisessa ja rakennustuotteiden valmistamisessa voi olla niiden valmistusajankohtana käytetty nykyään terveydelle tai ympäristölle vaaralliseksi todettuja aineita, kuten asbestia. Asbestin lisäksi on rakentamisessa käytetty myös muita haitallisia tai vaarallisia aineita sisältäviä materiaaleja.

Ennen rakennuksen purkamista tai rakennukseen tehtäviin korjauksiin ja muutoksiin ryhtymistä, rakennushankkeeseen ryhtyvää teettää rakennustyön ja siihen liittyvien terveyshaittojen ehkäisemiseksi selvityksen, onko rakennuksessa terveydelle vaarallisia ja haitallisia aineita. Asbestikartoituksen tekeminen on pakollista, jos rakennus on rakennettu ennen vuotta 1994.

Suosittelavaa on tehdä laajempi asbesti- ja haitta-ainetutkimus, jossa huomioidaan ja selvitetään asbestin lisäksi myös muita haitalliset ja vaaralliset aineet rakennuksessa. Selvityksestä saatavien tietojen perusteella voidaan poistaa terveyshaittoja ja ottaa huomioon purkutöistä aiheutuvat terveysriskit.

Rakennus- ja purkujätteiden hyödyntämisen ja kierrättämisen sekä vaarallisen jätteiden oikeanlaisen käsittelytavan ja soveltuvan vastaanotto- ja käsittelypaikan löytämiseksi tieto purkumateriaalien sisältämistä haitta-aineista on tärkeää.

Esimerkkejä vaarallisista aineista purkumateriaaleissa

Asbesti*. Asbestia on käytetty vuoteen 1994 asti. Asbesti raportoidaan sen materiaalin määrän mukaan, johon se on kytkeytyneenä. Tehtävä asbestikartoitus.

PCB. Esiintyy liimoissa, pinnoitteissa, maaleissa sekä elastisissa tiivistys- ja saumaussmassoissa. Myös kondensaattorien ja muuntajien öljyissä, virranjakajissa ja loisteputkivalaisimien varusteissa.

Muut POP-yhdisteet. Riskikohteita saumaussmassat, muoviset eristeet, puuta matkivat materiaalit, äänieristeet, sähköjohtojen ja kaapelien läpivienti- ja ilmanvaihtokanavat, SER-laitteiden PVC-muoviset osat.

PAH-yhdisteet. Tyypillisesti peräisin tuotteissa käytetystä kivihiilitervasta tai sen johdannaisista kreosoottiöljystä ja kivihiilipiestä tai niillä käsitellyistä materiaaleista.

Raskasmetallit. Käytetty vanhoissa maaleissa ja esimerkiksi muovimatoissa väripigmenttinä ja korroosionestoaineina. Lyijy-yhdisteitä myös elastisissa saumamassoissa.

Kyllästetty puu. Kuparia, kromia ja arseenia sekä PAH-yhdisteitä sisältävää kreosoottia on käytetty puumateriaalien kyllästeinä.

Öljyhiilivedyt tai muut kemikaalit tai niillä pilaantuneet materiaalit. Liittyvät usein rakennuksen käyttöhistoriaan. Esimerkiksi voitelu- tai polttoaineiden vuodot ovat voineet aiheuttaa rakenteisiin pilaantuneisuutta.

F-kaasut. Ilmastoja voimakkaasti lämmittäviä kaasuja, joita käytetään mm. lämmönsiirto- ja kylmäaineina. Niitä esiintyy erityisesti ennen vuotta 1996 valmistetuissa polyuretaani-, fenoli- ja XPS-eristeissä.

ODS-yhdisteet. Otsonikerrosta heikentäviä aineita on käytetty esimerkiksi kylmäaineina, sammutuslaitteissa ja eristevaahdoissa.

Sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Sähkö- tai akkutoimiset koneet ja laitteet voivat sisältää vaarallisia aineita kuten elohopeaa, öljyä tai F-kaasuja.

Loisteputket (Lamppu-SER). Käytöstä poistetut loisteputki- ja led-lamput. Hehku- ja halogeenilamput eivät sisällä vaarallisia aineita.

Syntyvät vaaralliset jätteet

Vaaralliset jätteet	Jätenimike
Asbestijäte	17 06 05*
Betoni, tiili ja keramiikka, joka sisältää vaarallisia aineita	17 01 06*
Lasi, muovi ja puu, joka sisältää vaarallisia aineita	17 02 02*
Kyllästetty puu	17 02 04*
PCB-pitoinen jäte	17 02 09*
Sekalaiset jätteet, jotka sisältävät vaarallisia aineita	17 09 03*
SER-jäte	16 02 13*
Loisteputket	20 01 21*
Metallit, jotka ovat vaarallisten aineiden saastuttamia	17 04 09*

Jätelain (646/2011) 12 §:n mukaan jätteen haltijan on oltava selvillä muun muassa jätteen lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista. Näitä koskevat tiedot on myös annettava muille jätehuollon toimijoille.

Jätteiden erilliskeräysvelvoitteen mukaisesti (JL 15 §) lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä toisistaan erillään, eikä niitä saa sekoittaa muihin jätteisiin tai materiaaleihin. Vaarallista jätettä ei myöskään saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen.

Kaikilla rakennus- ja purkujätteen vastaanottajilla ei ole lupaa ottaa vastaan vaaralliseksi luokiteltuja jätteitä:

- Vaarallisten jätteiden vastaanottajat tulee selvittää hyvissä ajoin.
- Vastaanottajalta selvitetään myös, mitä tutkimus- tai muuta tietoa toimitettavasta jätteestä edellytetään, jotta se voidaan vastaanottaa.

Vaarallisten jätteiden vastaanottohinnat ovat yleensä huomattavasti korkeampia kuin hyödyntämiskelpoisten jätteiden. Vaarallisia aineita sisältävät rakennustuotteet kannattaa purkaa huolellisesti erikseen, jotta kyseisen jätteen määrä saadaan pidettyä mahdollisimman vähäisenä.

Pois kuljetettavien maa- ja kiviainesten arviointi

Rakennuspaikalta syntyvien maa- ja kiviainesten määrä arvioidaan laskemalla syntyvät kiintokuutiot (m^3ktr , tietojärjestelmässä m^3). **Kuutiometreillä tarkoitetaan tilavuusmäärää, joka saadaan laskemalla maa-aineksen kaivussyvyys kerrottuna kaivettavan alueen pinta-alalla.** Kuutiomäärä voidaan muuntaa tonneiksi kertomalla se kyseisen maa- tai kiviaineksen tilavuuspainolla.

Kaivussyvyys määräytyy rakennussuunnitelmien mukaisesti niin, että siinä on huomioitu rakennuksen perustamistapa, mahdollisten maanalaisten kerrosten, perustus- ja muiden rakenteiden sekä putki- ja johtokaivantojen sijainti ja alin kaivutaso. Myös maaperän ominaisuudet ja siten mahdollisesti tarvittavat massanvaihdot vaikuttavat kaivettavan maa-aineksen määrään.

Tietojärjestelmään ilmoitetaan vain rakennuspaikalta poiskuljetettavien maa- ja kiviainesten määrät. Tällä kannustetaan siihen, että hankkeen massatasapainoa edistettäisiin ja rakennuspaikalta poiskuljetettavan maa- ja kiviaineksen määrä minimoitaisiin. Kaivettavaa maa- tai kiviainesta voidaan hyödyntää hankkeen myöhemmässä vaiheessa esimerkiksi piha- tai viheralueiden rakentamisessa, jolloin sitä ei tarvitse ilmoittaa. Kaivumaille kannattaa myös etsiä hyödyntämiskohteita muista lähialueen rakennushankkeista.

Jos on aihetta epäillä, että kiinteistön maaperä voi olla pilaantunut esimerkiksi öljysäiliön vuotamisen tai kiinteistön aiemman käyttöhistorian perusteella, mahdollinen pilaantuneisuus täytyy selvittää tutkimuksilla. Pilaantuneet maa-ainekset on lähtökohtaisesti poistettava rakentamistöiden yhteydessä, jotta niistä ei aiheudu ympäristön tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vaaraa terveydelle tai kiinteistön myöhemmälle käytölle.

Tilavuuspaino vaihtelee eri maa- ja kiviainestyypeillä ja siihen vaikuttaa myös maa-aineksen vesipitoisuus.

- Kevyempiä kaivettavia maa-aineksia ovat humuspitoiset pintamaat sekä hienorakeisemmat materiaalit (tilavuuspainot n. 1,3–1,7 $\text{tn}/\text{m}^3\text{ktr}$)
- Painavampia ovat karkeammat sora- ja moreenimaat sekä louhe (tilavuuspainot n. 1,8–2,1 $\text{tn}/\text{m}^3\text{ktr}$)

Kuljetuslavalle kaivettu maa-aines löyhtyy, jolloin kuljetettavia irtokuutioita on enemmän kuin kiintokuutioita.

Pilaantumattomien maa- ja kiviainesten luokittelu

Louhe. Kalliosta tyypillisesti räjäyttämällä irrotettua kalliokiviainesta, josta murskataan koneellisesti erikokoisia kalliomurskeita.

Karkea maa- ja kiviaines. Luonnon maa-ainesta kuten soraa, hiekkaa ja soramoreenia sekä sora- tai kalliomursketta.

Hienorakenteinen maa- ja kiviaines. Lajittunutta hienorakeista maa-ainesta kuten silttiä ja savea tai hienorakeista kiviainesta kuten kivituhkaa.

Humuspitoinen maa-aines. Maan pintakerroksessa sijaitsevaa eloperäistä ainesta sisältävä kasvukerros kuten multaa tai metsänpohjaa.

Sekalainen maa- ja kiviaines tai täyttömaa-aines. Maa-ainekset, joiden laatu ei ole tiedossa, vaihtelee merkittävästi tai sisältää erilaisia kerrostumia. Myös muualta tontille tuotu maa-aines.

Uusiomateriaali. Jätteestä tai sivutuotteesta valmistettu kierrätyskiviaines, joka voi olla betonimursketta, vaahtolasia, pohja- tai lentotuhkaa tai kuonaa.

Syntyvät maa- ja kiviainekset

Maa- ja kiviainekset	Jätenimike
Maa- ja kiviainekset, jotka sisältävät vaarallisia aineita	17 05 03*
Pilaantumattomat maa- ja kiviainekset	17 05 04

Kun pilaantumattomalle maa- tai kiviainekselle löydetään hyödyntämiskohde, johon se voidaan toimittaa suoraan kaivupaikalta, sitä ei luokitella jätteeksi.

Jos hyödyntämiskohdetta ei ole, myös pilaantumattomat maa- ja kiviainekset luokitellaan jätteeksi ja on siten toimitettava asianmukaiseen jatkokäsittelyyn tai loppusijoitukseen. Siirtoasiakirja on jätelain mukaan pakollista laatia vain pilaantuneiden maa-aineksen kuljetuksista.

Maaperässä olevat haitalliset aineet voivat aiheuttaa terveysvaaraa kiinteistön käyttäjille, levitä hulevesien mukana maaperässä tai pilata pohjavettä. Hyvillä ennakkotiedoilla voidaan estää pilaantuneisuuden leviäminen tai pilaantuneiden maa-ainesten sekoittuminen puhtaisiin ja siten vähentää syntyviä kustannuksia.

Selvitys osana kunnan viranomaisohjausta

Arviovaiheessa rakennushankkeeseen ryhtyvä arvioi hankkeessa syntyvät purkumateriaalit, vaarallisia aineita sisältävät materiaalit sekä pois kuljetettavat maa- ja kiviainekset, mikäli näitä hankkeessa arvioidaan syntyvän. Osa tiedoista on pakollisia ja osa vapaaehtoisia. Materiaalitietojen arviointi hankkeen suunnitteluvaiheessa mahdollistaa hyödyntämismahdollisuuksien ja vastaanottopaikkojen selvittämisen

Hankkeeseen ryhtyviä tulisikin kannustaa arviovaiheessa tietojen selvittämiseen purkukartoituksen tai maaperätutkimusten perusteella. Arviovaiheen tietojen perusteella voidaan myös kohdentaa tarvittaessa neuvontaa ja ennakkovalvontaa syntyvien rakennus- ja purkujätteiden asianmukaiseen käsittelyyn, jos kunnassa on käytettävissä olevien resurssien puitteissa mahdollista hyödyntää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten asiantuntemusta.

Hankkeen valmistuttua hankkeeseen ryhtyvän velvollisuutena on tehdä toteumavaiheen selvitys syntyneistä rakennus- ja purkujätteistä. Nämä toteumatiedot syntyneistä jätteistä siirtyy automaattisesti Rapu-järjestelmään SIIRTO-rekisteristä. SIIRTO-rekisterin tiedot perustuvat jätteiden siirtoasiakirjojen tietoihin. Selvityksen tekijä voi tarkentaa tietoja Rapu-järjestelmässä.

Omakoti- ja paritalojen sekä suoja- ja huoltorakennusten ja talousrakennusten purkumateriaalien arvioinnissa voi käyttää apuna purkumateriaalien arviointilaskuria.

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi tehdä yhteistyötä ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa tietojen tarkastamisessa tai hakijoiden ohjeistamisessa rakennus- ja purkujätteiden ja maa- ja kiviainesten käsittelyyn. Digitaalinen järjestelmä mahdollistaa helpon yhteistyön viranomaisten välillä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kirjautua Rapu-järjestelmään viranhaltijatunnuksilla, mikäli on kuntakohtaisesti saanut valtuutuksen purkumateriaali- ja rakennusjätetietojärjestelmään.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja ELY-keskus voivat valvoa siirtoasiakirjojen käyttöä ja mahdollisista epäkohdista tai virheistä voidaan kehottaa jätteen haltijaa tekemään korjaukset SIIRTO-rekisteriin.

Siirtoasiakirjat ja SIIRTO-rekisteri

Rakennus- ja purkujätteistä on tehtävä siirtoasiakirja, kun niitä kuljetetaan purkukohteesta vastaanottajille. Vastaanottaja voi olla jätteen jatkokäsittelijä tai hyödyntäjä. Siirtoasiakirjan laadinnasta vastaa jätteen haltija. Jätelain mukaan siirtoasiakirjat on tehtävä sähköisinä, ja niiden tiedot on siirrettävä SIIRTO-rekisteriin. Rakennushankkeeseen ryhtyvä ja edelleen urakoitsija on voinut siirtää siirtoasiakirjan laadinnan ja tietojen viennin SIIRTO-rekisteriin ammattimaiselle jätehuoltotoimijalle tai kuljetusyriykselle.

Riippumatta siirtoasiakirjan tekijästä on syytä varmistaa, että siirtoasiakirjojen tiedot täytetään oikein ja tietojen siirrosta huolehditaan asianmukaisesti. Tällöin niiden tiedot päivittyvät oikein myös Rapu-järjestelmän toteumalomakkeelle. Hankkeessa syntyvien purkumateriaalien tunnistaminen arviovaiheessa mahdollistaa siirtoasiakirjojen laadinnasta vastaavan ohjeistamisen oikeiden jätenimikkeiden käyttöön. Näin toteumalomakkeelle SIIRTO-rekisteristä tuotava jätetieto on mahdollisimman hyvin kohdentuvaa arviovaiheen tietoihin. Tämä mahdollistaa myös sen, että rakennushankkeeseen ryhtyvä voi vertailla arviolomakkeen ja toteumalomakkeen tietoja ja sitä kautta myös erilliskeräyksen onnistumista.

Jos SIIRTO-rekisteristä ei löydy hanketta koskevia tietoja, voit tehdä seuraavia toimenpiteitä tietojen saamiseksi:

- Jos olet itse kuljettanut jätteet käsiteltäväksi, siirtoasiakirjaa ei ole tarvittu. Voit käyttää vastaanotto paikasta saamiasi kuitteja tietojen täyttämiseksi.
- Jos olet käyttänyt jätteen kuljettajaa, kuljetuksesta on pitänyt tehdä siirtoasiakirja. Tiedot pitää toimittaa kolmen kuukauden kuluessa SIIRTO-rekisteriin, joten tietojen näkymisessä voi olla viive. Yleisimmistä siirtoasiakirjasovelluksista tiedot siirtyvät melko nopeasti. Tarkista tarvittaessa sopimuskumppanilta, että tiedot on toimitettu SIIRTO-rekisteriin.
- Varmista, että SIIRTO-rekisteriin toimitettujen siirtoasiakirjojen osoite- ja postinumerotiedot vastaavat selvitykselle ilmoitettuja tietoa ja että hankkeelle selvityksessä määritelty aikaväli vastaa hankkeen todellista toteutusajankohtaa. Varmista myös, että siirtoasiakirjojen 'Toiminta, jossa jäte on syntynyt'-tiedoksi on merkattu 'Rakentaminen (uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja purkaminen)'. Jos tietoja ei edelleenkään löydy, voit kerätä tiedot hankkeen jäteraportista.

Työkaluja

1

Purkukartoitus on kiinteistön omistajan asiantuntijataholla teettämä kartoitus, jossa inventoidaan purkamisessa vapautuvat materiaalit ja rakennusosat sekä niiden käsittely- ja hyödyntämisvaihtoehdot.

- Asbesti- ja haitta-ainekartoituksessa ja -tutkimuksessa tunnistetaan ja paikallistetaan haitallisia aineita sisältävät rakennusosat ja -materiaalit
- Purkumateriaaliselvityksessä tunnistetaan uudelleenkäytettäviä rakennusosia ja arvioidaan purkamisessa vapautuvien vaarattomien jätteiden määrät ja niille soveltuvat käsittelytavat.

2

Purkumateriaalien arviointilaskuri on mallinnustyökalu, jolla voi arvioida rakennuksesta purkamisen yhteydessä vapautuvia materiaalmääriä purkukohteen ominaisuuksien perusteella. Laskuri soveltuu omakotitalojen ja paritalojen sekä huolto- ja talousrakennusten purkumateriaalien arviointiin. Laskuri ei korvaa ammattitaitoisesti tehtyä purkukartoitusta, mutta auttaa yksityishenkilöjä täyttämään purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitykseen liittyvän arviovaiheen velvoitteen. Laskurin on toteuttanut Forecon Oy ja se löytyy ympäristöministeriön kestävän rakentamisen verkkosivustolta sekä Rapu-järjestelmän etusivulta.

3

Materiaalitori ja muut digitaaliset kauppapaikat auttavat uudelleenkäyttöön soveltuvien rakennustuotteiden välittämisessä. Rapu-järjestelmään on myöhemmin tulossa osio, jossa uudelleenkäyttöön soveltuvien rakennustuotteiden tarkempi ilmoittaminen mahdollistetaan. Tavoitteena on myös tehdä järjestelmään integraatiot tietojen siirtämiseksi tai tietojen hakemiseksi suoraan Materiaalitoriin tai muihin digitaalisiin kauppapaikkoihin. Mikäli hankkeessa tunnistetaan uudelleenkäyttöön soveltuvia rakennustuotteita, niille kannattaa etsiä tarvitsijoita ilmoittamalla tiedot suoraan digitaalisiin kauppapaikkoihin.

Valtuutuksen antaminen tai pyytäminen

Valtuutuksen antaminen selvityksen tekemiseen:

1. Tunnistaudu Suomi.fi-sivustolle omilla henkilökohtaisilla tunnistusvälineilläsi.
2. Valitse, haluatko siirtyä henkilökohtaisiin valtuuksiisi vai asioida yrityksen, yhdistyksen tai muun yhteisön puolesta
3. Valitse valtuutettava henkilö tai yritys.
4. Valitse valtuutusasia: purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen tekeminen (Suomen ympäristökeskus).
5. Valitse valtuutuksen voimassaoloaika.

Valtuutuksen pyytäminen selvityksen tekemiseen:

- Valtuutusta purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen tekemiseen voi pyytää rakennushankkeeseen ryhtyvältä Suomi.fi asiointin kautta.
- Esimerkiksi konsultti, jonka toimeksiantona on tehdä purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys, voi pyytää valtuutusta.
- Valtuus tulee voimaan sen jälkeen, kun valtuuttaja on vahvistanut sen.

Valtuutus viranomaisvalvontaan:

- Rakennusvalvontaviranomainen hakee valtuutuksen viranomaisvalvontavaltuutuksena.
- Kunnassa valtuuden myöntämiseen oikeutettu henkilö valtuuttaa kunkin selvityksien käsittelijänä toimivan viranomaisen.
- Tilanteissa, joissa esimerkiksi naapurikunnat ovat sopineet yhteistyöstä rakennusvalvontaviranomaisena toimimisesta, on valtuutus haettava jokaiselle kunnalle erikseen.
- Valtuutusta voivat pyytää myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimivat henkilöt, jos kunnassa on sovittu tällaisesta menettelystä.

Edustusvaltuutus:

- Jos selvityksen tekemiseen valtuutetaan yritys, on kyseisen yrityksen valtuutettava oma työntekijänsä purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen tekemiseen edustusvaltuutuksella.

Lisäselvityspyyntö arviolomakkeesta

Rakennusvalvontaviranomainen voi palauttaa arviolomakkeen lisäselvityksiä varten, jolloin siitä tulee myös sähköposti selvityksen laatijalle ja muissa yhteystiedoissa ilmoitetuille henkilöille. **Lisäselvityksen** täyttämiseksi tee seuraavasti:

- 1 Kirjautu Rapu-tietojärjestelmään.
- 2 Etsi etusivulla näkyvistä avoimista selvityksistä Selvityksen tila -sarakkeesta ”**Lomake odottaa lisäselvityksiä**” -merkinnällä oleva selvitys ja avaa se lupa- tai asiointitunnuksesta.
- 3 Siirryt selvityksen tiedot -sivulle. Valitse lomakkeet-kohdasta arviolomake, jolle on määritelty tila ”**Vaatii lisäselvityksen**”.
- 4 Näet sinulle rakennusvalvontaviranomaisen esittämät kommentit, joiden perusteella voit siirtyä korjaamaan lomaketta sille merkitystä painikkeesta.
- 5 Tämän jälkeen sinulle avautuvat aiemmin täyttämäsi lomakkeet sivu kerrallaan ja jokaisen yläosassa on kenttä rakennusvalvontaviranomaisen ilmoittamille puutteille.
 - Jos rakennusvalvontaviranomainen on kirjannut puutteen, **muuta määräärvio** ja siirry eteenpäin ”**Tallenna ja jatka**” -painikkeesta.
 - Jos puutetta ei ole kirjattu, voit siirtyä seuraavalle sivulle ”**Tallenna ja jatka**” -painikkeesta.
- 6 Lähetä lomake käsiteltäväksi.

Lomake on lähettämisen jälkeen tarkasteltavissa etusivulla kohdassa ”**Valmiit selvitykset**”.

Kirjautu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Lisäselvityspyyntö toteumalomakkeesta

Rakennusvalvontaviranomainen voi palauttaa toteumalomakkeen lisäselvityksiä varten, jolloin siitä tulee myös sähköposti selvityksen laatijalle ja muissa yhteystiedoissa ilmoitetuille henkilöille. **Lisäselvityksen** täyttämiseksi tee seuraavasti:

- 1 Kirjaudu Rapu-tietojärjestelmään
- 2 Etsi etusivulla näkyvistä avoimista selvityksistä Selvityksen tila -sarakkeesta ”**Lomake odottaa lisäselvityksiä**” -merkinnällä oleva selvitys ja avaa se lupa- tai asiointitunnuksesta.
- 3 Siirryt selvityksen tiedot -sivulle. Valitse lomakkeet-kohdasta toteumalomake, jolle on määritelty tila ”**Vaatii lisäselvityksen**”.
- 4 Näet sinulle rakennusvalvontaviranomaisen esittämät kommentit, joiden perusteella voit siirtyä korjaamaan lomaketta Jatka-painikkeesta.
- 5 Tämän jälkeen sinulle avautuvat aiemmin täyttämäsi lomakkeet sivu kerrallaan. Valitse Rakennus- ja purkujätteet-sivulla ”Muokkaa taulukkoa” ja tee rakennusvalvontaviranomaisen edellyttämät korjaukset. Siirry seuraavalle sivulle ”Tallenna ja jatka” -painikkeesta. Saat näkyviin yhteenvedon, jonka tarkastettuasi valitse ”Jatka”.
- 6 Toista sama vaarallisille jätteille ja pois kuljetetuille maa- ja kiviaineksille.
- 7 Tarkista yhteenveto-sivulla antamasi tiedot ja anna tarvittaessa lisätietoja viranomaiselle. Kun kaikki tiedot ovat oikein, lähetä lomake käsiteltäväksi.

Kun viranomainen on merkinnyt toteumalomakkeen käsitellyksi, se tulee näkyviin etusivulle kohtaan ”**Valmiit selvitykset**”.

Kirjaudu järjestelmään

Luo uusi selvitys

Anna arviotiedot

Tuo toteumatiedot

Linkkejä

[1089/2024 Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä](#)

[751/2023 Rakentamislaki](#)

[HE 139/2022 Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislainsäädännön muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi](#)

[646/2011 Jätelaki](#)

[978/2021 Valtioneuvoston asetus jätteistä](#)

[Jäteasetuksen liitteet 1-5](#)

[Purkumateriaalin ja rakennusjätteen selvitystietojärjestelmä](#)

[Rapu-tietojärjestelmä](#)

[Materiaalitori](#)

[Suomi.fi valtuutus selvityksen tekemiseen](#)

[Suomi.fi valtuutus selvityksien viranomaisvalvontaan](#)

[Purkumateriaalien arviointilaskuri](#)

[Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä](#)

Täyttöohjeen laadinnasta vastasi Kierivä Oy Rapu-tietojärjestelmän tammikuun 2025 kehitystilanteen mukaisesti.

Kirjoittajat: Riikka Kinnunen, Kierivä Oy & Katja Lehtonen, Ytekki Oy.

Rapu-selvitystietojärjestelmän asiakastuki palvelee tukipyynnöissä sähköpostilla rapu-tuki@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment